

Viljandi Kutseõppekeskuse õppekava
Direktori käskkiri nr 4.1-22/3 kinnitatud 12.10.2017

Õppekavarühm		Transporditeenused				
Õppekava nimetus		Bussijuht				
		Busdriver				
Õppekava kood EHISes		193891				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA				JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekeskha ridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
			X			
Õppekava maht (EKAP):		30				
Õppekava koostamise alus:		<p>Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/2009 Majandus- ja taristuministri 06.06.2018 määrus nr. 29 „Autojuhi ameti- ja täienduskoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmiste ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm“ Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi määrused: 1) nr. 58 27.06.2011 Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded (väljundid) 2) nr. 60 27.06.2011 Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad Eesti Vabariigi valitsuse 26.08.2013 määrus nr. 130 “Kutseharidusstandard” Autoettevõtete Liidu toetuskiri 05. 04. 2017.a. Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni toetuskiri 06.04.2017.a.</p>				
Õppekava õpiväljundid:		<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - väärtustab valitud eriala ning enda tööalast arengut, on kursis tööalaste arengusuundade, tööturul rakendumise ja enese täiendamise võimalustega transporditeenuste valdkonnas; - töötab iseseisvalt bussijuhina, järgides bussi liiniveo, juhuveo ja pagasiveo nõudeid ja head teenindustava; - vastutab oma töö tulemuste eest; - töötab järgides keskkonnasäästlikke töövõtteid, tööohutuse ja töötervishoiu nõudeid; - on avatud koostööle ja osaleb meeskonnatöös, vajadusel juhtides seda ning juhendab oma pädevuse piires töotajaid, käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil; - kasutab tööks vajalikke infotehnoloogilisi vahendeid, andmebaase, tehnilist dokumentatsiooni ning erialast sõnavara eesti ja võõrkeeles. 				
Õppekava rakendamine:		Õppevorm mittestatsionaarne õpe Sihtrühm				
Nõuded õpingute alustamiseks Õppima võib asuda keskharidusega isik, kellel on B-kategooria juhtimisõigus, sh on läbitud B-kategooria lõppastmekoolitus. Isiku tervislik seisund võimaldab taotleda II grupi mootorsõidukijuhi tervisetõendit.						
Nõuded õpingute lõpetamiseks Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel.						
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid						
Õpingute läbimisel omandatav(ad)						
kvalifikatsioon(id):						

osakutse(d):	puuduvad
--------------	----------

Õppekava struktuur
Põhiõpingud 30 EKAP

1 Erialane võõrkeel 3 EKAP: selgitab võõrkeeles tekkinud tehnilisi ja logistilisi probleeme, teenindab välismaalastest kliente võõrkeeles, suhtleb võõrkeeles telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti, loeb ja täidab võõrkeeles töölaseid juhendeid, eeskirju ja dokumente

2 Liiklusõpetus 4 EKAP: täidab liiklusreegleid ja teisi liiklusalaseid nõudeid, tunneb kehtivat liikluskindlustussüsteemi ja tegutseb liiklusõnnetuste korral Liikluskindlustuse seadusega ette nähtud korras, arvestab ja ennetab isiksuse omadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke liikluskäitumise riske, juhhib sõiduõppes D-kategooria bussi ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendab õigeid juhtimisvõtteid

3 Praktika 5 EKAP: näeb ja ennetab ohte, orienteerub erinevates liiklusolukordades ja teeb optimaalseid otsuseid riskide vältimiseks, valdab kaitsliku sõiduviisi ja ohutuid sõiduvõtteid tagades sõidu turvalisuse nii endale kui teistele liiklejatele, suhtub teistesse liiklejatesse ja klientidesse lugupidavalt, töötab juhendamisel transpordiettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid, arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust, analüüsib ennast töölaseks ning dokumenteerib tehtud tööd nõuetekohaselt, praktika lõppedes koostab praktikaaruande ja esitleb koolis

4 Sõiduki ehitus ja käsitsemine 3 EKAP: tunneb sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile esitatavaid nõudeid ning tehnoulevaatuse läbiviimise korda, tunneb sõiduki üldehitust, lisaseadmeid ja tööpõhimõtteid ning kasutab neid oma töös, eristab sõiduki põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, tunneb nende ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning teab nende kõrvaldamise viise, teeb sõiduki juures lihtsamaid remonditöid ja valdab ohutuid töövõtteid, tunneb keskkonnakaitsega seonduvaid nõudeid ja rakendab sõiduki kasutamisel looduskeskkonda säästvaid meetmeid

5 Pagasi- ja saadetiste vedu 3 EKAP: järgib pagasi- ja saadetiste veo nõudeid, laeb ja kinnitab pagasi nõuetekohaselt, täidab pagasi- ja saadetiste veo dokumente

6 Sõitjateveo korraldus 7 EKAP: järgib bussijuhi kutse-eetikat ja häid töötavasid, järgib sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte, koostab sõitjateveo tegemiseks vajalikke dokumente, k.a. veomarsruute, arvestades bussijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja norme, teab vedaja, bussijuhi ja sõitjate õigusi, kohustusi ning vastutust, kasutab analoog- ja digitaalset sõidumeerikut

7 Õpitee ja töö muutuv keskkonnas IV tase (sessioonõpe) 5 EKAP: Õpilane kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja töölaseid võimalusi ning piiranguid, Õpilane mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi, Õpilane kavandab omapoolse panuse enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses, Õpilane mõistab oma vastutust oma töölase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama

Põhiõpingute moodulid (30 EKAP)

Erialane võõrkeel	3 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab võõrkeeles tekkinud tehnilisi ja logistilisi probleeme • teenindab välismaalastest kliente võõrkeeles • suhtleb võõrkeeles telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti • loeb ja täidab võõrkeeles töölaseid juhendeid, eeskirju ja dokumente
Liiklusõpetus	4 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • täidab liiklusreegleid ja teisi liiklusalaseid nõudeid • tunneb kehtivat liikluskindlustussüsteemi ja tegutseb liiklusõnnetuste korral Liikluskindlustuse seadusega ette

		<p>nähtud korras</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvestab ja ennetab isiksuse omadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke liikluskäitumise riske • juhib sõiduõppes D-kategooria bussi ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendab õigeid juhtimisvõtteid
Pagasi- ja saadetiste vedu	3 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • järgib pagasi- ja saadetiste veo nõudeid • laeb ja kinnitab pagasi nõuetekohaselt • täidab pagasi- ja saadetiste veo dokumente
Praktika	5 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • näeb ja ennetab ohte, orienteerub erinevates liiklusolukordades ja teeb optimaalseid otsuseid riskide vältimiseks • valdab kaitsliku sõiduviisi ja ohutuid sõiduvõtteid tagades sõidu turvalisuse nii endale kui teistele liiklejatele • suhtub teistesse liiklejatesse ja klientidesse lugupidavalt • töötab juhendamisel transpordiettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid • arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust • analüüsib ennast tööalasel ning dokumenteerib tehtud tööd nõuetekohaselt • praktika lõppedes koostab praktikaaruande ja esitleb koolis
Sõiduki ehitus ja käsitsemine	3 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile esitatavaid nõudeid ning tehnoulevaatuse läbiviimise korda • tunneb sõiduki üldehitust, lisaseadmeid ja tööpõhimõtteid ning kasutab neid oma töös • eristab sõiduki põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, tunneb nende ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning teab nende kõrvaldamise viise • teeb sõiduki juures lihtsamaid remonditöid ja valdab ohutuid töövõtteid • tunneb keskkonnakaitsega seonduvaid nõudeid ja rakendab sõiduki kasutamisel looduskeskkonda säästvaid meetmeid
Sõitjateveo korraldus	7 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • järgib bussijuhi kutse-eetikat ja häid töötavasid • järgib sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte • koostab sõitjateveo tegemiseks vajalikke dokumente, k.a. veomarsruute, arvestades bussijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja norme • teab vedaja, bussijuhi ja sõitjate õigusi, kohustusi ning vastutust • kasutab analoog- ja digitaalset sõidumeerikut
Õpitee ja töö muutuvast keskkonnas IV tase (sessioonõpe)	5 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Õpilane kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid • 2. Õpilane mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi • 3. Õpilane kavandab omapoolse panuse enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses • 4. Õpilane mõistab oma vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama
Valikõpingute moodulid (0 EKAP)		
Valikõpingute valimine:		
Lõpueksami lühikirjeldus:		

teoreetiline lõpueksam, põhiõpingutes käsitletud teemade ulatuses
praktiline eksam – individuaalne harjutus järgmistel teemadel: liiklusreeglid ja liikluspühholoogia; pagasi/saadetiseohutus; sõitjaohutus; teekonna planeerimine ja tasu maksmine; sõidumeeriku kasutamine; autojuhi tööohutus ja ergonoomia; harjutused õppeväljakul või õigete juhtimisvõtete kasutamine liikluses; sõiduki põhiagregaatide, süsteemide või varustuse kasutamine; erinevate sõitjagruppide teenindamine ja abistamine

Praktika kirjeldus:

Praktika käigus täidab õppija järgmisi tööülesandeid:

- Õppesõit sõitjatega ja ilma
- Sõiduki igapäevane hooldamine
- Pakendite käsitlemine pagasi ja saadetiste veo korral
- Klientidega suhtlemine ja nende ohutuse tagamine sõidu ajal
- Sõiduplaanide lugemine ja täitmine
- Kassaaparaadi kasutamine ja sõidupiletite tariifide järgimine, sh sõidusoodustused
- Optimaalse marsruudi valimine ja määramine juhuvedudel
- Side- ja navigatsiooniseadmete kasutamine
- Sõidumeeriku kasutamine
- Turvavarustuse kasutamine

vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib tööalases tegevuses töökultuuri nõudeid

täidab vastavalt praktikajuhendile praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtud tööülesandeid koostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab dokumendid elektrooniliselt korrektses eesti keeles

Spetsialiseerumised

puuduvad

Õppekava kontaktisik

Priit Taklaja

Märkused:

Moodulite rakenduskava on kättesaadav:

<https://tahvel.edu.ee/#/curriculum/2095/version/4454>

<https://tahvel.edu.ee/#/curriculum/2095/version/4554>

Õppekava eesmärgiks on luua eeldused vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks ning juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemiseks. Õpilane omandab teadmised, oskused ning hoiakud, mis on vajalikud tööks Bussijuhi erialal nii iseseisvalt kui meeskonnas. Õppekava alusel luuakse eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.

Õpingute käigus omandatav kvalifikatsioon vastab 1. juuni 2018 aastal vastu võetud Autoveoseaduse alusel välja antud Majandus- ja taristuministri 06.06.2018 määrus nr. 29 nõuetele. Kutsestandardiga määratlemata.

Neljanda taseme kutseõppe lõpetanule väljastab kool lõputunnistuse koos hinnetelehega.

Õppekava moodulite rakenduskava on kättesaadav aadressil:

Viljandi Kutseõppekeskus

Bussijuht (442 Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe) moodulite rakenduskava

Sihtrühm	Keskharidusega isik, kellel on B-kategooria juhtimisõigus, sh on läbitud B-kategooria lõppastmekoolitus
Õppevorm	mittestatsionaarne õpe

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Erialane võõrkeel	3	Kristjan Leesmäe, Priit Taklaja, Kristjan Leesmäe, Mikk Maaten, Jaan Mätas, Triinu Tints, Elari Ibrus, Kersti Rätsep
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija tunneb erialaterminoloogiat, oskab kasutada võõrkeelseid tööjuhendeid, koostada ametikirju, Arendab õppija infotehnoloogia pädevust ja õppimisoskust ning algatusvõime		
Auditoorne õpe		Iseseisev õpe	
16 tundi		62 tundi	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. selgitab võõrkeeles tekkinud tehnilisi ja logistilisi probleeme	selgitab tekkinud tehnilisi probleeme selgitab tekkinud logistilisi probleeme teenindab välismaalastest kliente kasutab kasutusjuhendeid suhtleb telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti koostab ametikirju loeb tööalaseid juhendeid ja eeskirju teenindab välismaalastest kliente kasutab kasutusjuhendeid suhtleb telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti koostab ametikirju loeb tööalaseid juhendeid ja eeskirju	Mitteeristav hindamine
2. teenindab välismaalastest kliente võõrkeeles	selgitab tekkinud tehnilisi probleeme selgitab tekkinud logistilisi probleeme teenindab välismaalastest kliente kasutab kasutusjuhendeid suhtleb telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti	Mitteeristav hindamine

	koostab ametikirju loeb töölaseid juhendeid ja eeskirju teenindab välismaalastest kliente kasutab kasutusjuhendeid suhtleb telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti koostab ametikirju loeb töölaseid juhendeid ja eeskirju	
3. suhtleb võõrkeeles telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti	selgitab tekkinud tehnilisi probleeme selgitab tekkinud logistilisi probleeme teenindab välismaalastest kliente kasutab kasutusjuhendeid suhtleb telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti koostab ametikirju loeb töölaseid juhendeid ja eeskirju teenindab välismaalastest kliente kasutab kasutusjuhendeid suhtleb telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti koostab ametikirju loeb töölaseid juhendeid ja eeskirju	Mitteeristav hindamine
4. loeb ja täidab võõrkeeles töölaseid juhendeid, eeskirju ja dokumente	selgitab tekkinud tehnilisi probleeme selgitab tekkinud logistilisi probleeme teenindab välismaalastest kliente kasutab kasutusjuhendeid suhtleb telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti koostab ametikirju loeb töölaseid juhendeid ja eeskirju teenindab välismaalastest kliente kasutab kasutusjuhendeid suhtleb telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti koostab ametikirju loeb töölaseid juhendeid ja eeskirju	Mitteeristav hindamine

Mooduli jagunemine

Erialane Inglise keel Auditoorne õpe 16 Iseseisev õpe 62	Alateemad	Seos õpiväljundiga selgitab võõrkeeles tekkinud tehnilisi ja logistilisi probleeme
---	------------------	--

		teenindab välismaalastest kliente võõrkeeles suhtleb võõrkeeles telefonitsi ja täpsustab sõidumarsruuti loeb ja täidab võõrkeeles töölaseid juhendeid, eeskirju ja dokumente
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	

Õppemeetodid	loeng, arutelu, e-õpe, rühmatöö, praktiline töö, iseseisev töö, õpimapi koostamine	
Hindamismeetodid	Iseseisev töö: vastavalt ülesandele koostab ja kirjeldab marsruuti õpitavas võõrkeeles Iseseisev töö: Valmistab ette vastavalt ülesandele reisimarsruudi tutvustuse ja selgitab bussis käitumise reegleid õpitavas võõrkeeles Iseseisev töö: Koostab vastavalt juhendile ametliku kirja õpitavas võõrkeeles Iseseisev töö: tõlgib etteantud teksti	
Lõimitud teemad		
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine	
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb mooduli alateemade hinnetest, milles lähtutakse kujundava hindamise põhimõtetest	
sh lävend	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
Õppematerjalid	GPS seade võõrkeelne dokumentatsioon õpetaja koostatud õppematerjalid	

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Liiklusõpetus	4	Elari Ibrus, Priit Taklaja, Kristjan Leesmäe, Mikk Maaten, Jaan Mätas, Triinu Tints, Elari Ibrus, Kersti Rätsep
Nõuded mooduli alustamiseks	omab kehtivat II grupi mootorsõidukijuhi tervisetõendit		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija tunneb liiklusreegleid, omandab kaitsliku, ohutu ja ökonoomse sõiduviisi ning tegutsemise liiklusõnnetuse korral		
Auditoorne õpe	Iseseisev õpe	Praktika	
44 tundi	40 tundi	20 tundi	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. täidab liiklusreegleid ja teisi liiklusalaseid nõudeid	<p>selgitab ja analüüsib liiklusõigusaktides sätestatud; peab kinni liiklusohutuse nõuetest; lahendab iseseisvalt liiklusteste ja analüüsib tulemus;</p> <p>selgitab liikluskindlustuse seadust oskab tegutseda liiklusõnnetuse korral vormistab liiklusõnnetuse dokumentatsiooni hindab enda isiksuse eripärasid ja analüüsib nende mõju liikluskäitumises</p> <p>hindab enda väsimuse ja haigus seisundist tulenevat tähelepanu hajumise riski käsitleb kõiki bussi juhtseadiseid teostab enne sõidu alustamist bussi kontrolli eemaldab õhkajamiga pidurisüsteemi õhupaakidest kondensaadi ning kontrollib külmumistõrjuki vedeliku olemasolu seadistab juhi töökoha käivitab bussi, alustab liikumist, muudab sõidukiirust ja peatub sujuvalt juhib bussi piiratud alal, manööverdades ohutult ja sujuvalt juhib bussi liiklusvoos linnas ja maanteel sujuvalt ning ohutult</p>	Mitteeristav hindamine
2. tunneb kehtivat liikluskindlustussüsteemi ja tegutseb liiklusõnnetuste korral Liikluskindlustuse	<p>selgitab ja analüüsib liiklusõigusaktides sätestatud; peab kinni liiklusohutuse nõuetest;</p>	Mitteeristav hindamine

<p>seadusega ette nähtud korras</p>	<p>lahendab iseseisvalt liikluste ja analüüsib tulemus; selgitab liikluskindlustuse seadust oskab tegutseda liiklusõnnetuse korral vormistab liiklusõnnetuse dokumentatsiooni hindab enda isiksuse eripärasid ja analüüsib nende mõju liikluskäitumises hindab enda väsimuse ja haigus seisundist tulenevat tähelepanu hajumise riski käsitseb kõiki bussi juhtseadiseid teostab enne sõidu alustamist bussi kontrolli eemaldab õhkajamiga pidurisüsteemi õhupaakidest kondensaadi ning kontrollib külmumistõrjukis vedeliku olemasolu seadistab juhi töökoha käivitab bussi, alustab liikumist, muudab sõidukiirust ja peatub sujuvalt juhib bussi piiratud alal, manööverdades ohutult ja sujuvalt juhib bussi liiklusvoos linnas ja maanteel sujuvalt ning ohutult</p>	
<p>3. arvestab ja ennetab isiksuse omadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke liikluskäitumise riske</p>	<p>selgitab ja analüüsib liiklusõigusaktides sätestatud; peab kinni liiklusohutuse nõuetest; lahendab iseseisvalt liikluste ja analüüsib tulemus; selgitab liikluskindlustuse seadust oskab tegutseda liiklusõnnetuse korral vormistab liiklusõnnetuse dokumentatsiooni hindab enda isiksuse eripärasid ja analüüsib nende mõju liikluskäitumises hindab enda väsimuse ja haigus seisundist tulenevat tähelepanu hajumise riski käsitseb kõiki bussi juhtseadiseid teostab enne sõidu alustamist bussi kontrolli eemaldab õhkajamiga pidurisüsteemi õhupaakidest kondensaadi ning kontrollib külmumistõrjukis vedeliku olemasolu</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<p>seadistab juhi töökoha käivitab bussi, alustab liikumist, muudab sõidukiirust ja peatub sujuvalt juhib bussi piiratud alal, manööverdades ohutult ja sujuvalt juhib bussi liiklusvoos linnas ja maanteel sujuvalt ning ohutult</p>	
<p>4. juhib sõiduõppes D-kategooria bussi ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendab õigeid juhtimisvõtteid</p>	<p>selgitab ja analüüsib liiklusõigusaktides sätestatud; peab kinni liiklusohutuse nõuetest; lahendab iseseisvalt liikluste ja analüüsib tulemus; selgitab liikluskindlustuse seadust oskab tegutseda liiklusõnnetuse korral vormistab liiklusõnnetuse dokumentatsiooni hindab enda isiksuse eripärasid ja analüüsib nende mõju liikluskäitumises hindab enda väsimuse ja haigus seisundist tulenevat tähelepanu hajumise riski käsitseb kõiki bussi juhtseadiseid teostab enne sõidu alustamist bussi kontrolli eemaldab õhkajamiga pidurisüsteemi õhupaakidest kondensaadi ning kontrollib külmumistõrjukis vedeliku olemasolu seadistab juhi töökoha käivitab bussi, alustab liikumist, muudab sõidukiirust ja peatub sujuvalt juhib bussi piiratud alal, manööverdades ohutult ja sujuvalt juhib bussi liiklusvoos linnas ja maanteel sujuvalt ning ohutult</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>

Mooduli jagunemine

<p>Kindlustused Auditoorne õpe 6 Iseseisev õpe 6</p>	<p>Alateemad</p>	<p>Seos õpiväljundiga tunneb kehtivat liikluskindlustussüsteemi ja tegutseb liiklusõnnetuste korral Liikluskindlustuse</p>
---	-------------------------	--

		seadusega ette nähtud korras
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
Liikluspsühholoogia Auditoorne õpe 8 Iseseisev õpe 18	Alateemad	Seos õpiväljundiga arvestab ja ennetab isiksuse omadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke liikluskäitumise riske
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	hindab enda isiksuse eripärasid ja analüüsib nende mõju liikluskäitumises hindab enda väsimuse ja haigus seisundist tulenevat tähelepanu hajumise riski	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanne on sooritatud lävendi tasemel	
Liiklusõpetus Auditoorne õpe 30 Iseseisev õpe 16	Alateemad	Seos õpiväljundiga täidab liiklusreegleid ja teisi liiklusalaseid nõudeid
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teoreetiliste teadmiste testi õigete vastuste osakaal on vähemalt 90 %	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Teoreetiliste teadmiste testi õigete vastuste osakaal on vähemalt 90 %	
Sõiduõpe Praktika 20	Alateemad	Seos õpiväljundiga juhib sõiduõppes D-kategooria bussi ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendab õigeid juhtimisvõtteid
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Praktiline ülesanne: sõit õppeplatsil ja liikluses	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanne on sooritatud lävendi tasemel	
Õppemeetodid	loeng, arutelu, e-õpe, rühmatöö, praktiline töö, iseseisev töö, õpimapi koostamine	
Hindamismeetodid	Kirjalik liiklustest	

	<p>Iseseisev töö: fikseerida liiklusõnnetus vastavalt ülesandele ja kirjeldada tegevusi kahju registreerimisel</p> <p>Iseseisev töö: eneseanalüüs</p> <p>Praktiline ülesanne: sõit õppeplatsil ja liikluses</p>
Lõimitud teemad	
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb alateemade hinnetest.
sh lüvend	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lüvendi tasemel
Õppematerjalid	<p>Liiklusseadus</p> <p>Liikluskindlustuse seadus</p> <p>Liiklusmärkide ja teekattemärgiste tähendused ning nõuded fooridele</p> <p>Teeseadus</p> <p>Õpetaja poolt koostatud materjalid</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Pagasi- ja saadetiste vedu	3	Priit Taklaja, Priit Taklaja, Kristjan Leesmäe, Mikk Maaten, Jaan Mätas, Triinu Tints, Elari Ibrus, Kersti Rätsep
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õppija omandab pagasi käitlemise ja kinnitamisega ning veoseohutuse tagamisega seotud oskused		
Auditoorne õpe		Iseseisev õpe	Praktiline töö
14 tundi		60 tundi	4 tundi

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. järgib pagasi- ja saadetiste veo nõudeid	selgitab pagasi- ja saadetise veole esitatud nõudeid selgitab vedaja vastutust pagasi- ja saadetise veol selgitab ülesande alusel veose kinnitus vahendeid ja nende valimise põhimõtteid laadib ja kinnitab vastavalt ülesandele pagasi ja saadetised täidab vastavalt ülesandele pagasi ja saadetise veo dokumendid	Mitteeristav hindamine
2. laeb ja kinnitab pagasi nõuetekohaselt	selgitab pagasi- ja saadetise veole esitatud nõudeid selgitab vedaja vastutust pagasi- ja saadetise veol selgitab ülesande alusel veose kinnitus vahendeid ja nende valimise põhimõtteid laadib ja kinnitab vastavalt ülesandele pagasi ja saadetised täidab vastavalt ülesandele pagasi ja saadetise veo dokumendid	Mitteeristav hindamine
3. täidab pagasi- ja saadetiste veo dokumente	selgitab pagasi- ja saadetise veole esitatud nõudeid selgitab vedaja vastutust pagasi- ja saadetise veol selgitab ülesande alusel veose kinnitus vahendeid ja nende valimise põhimõtteid laadib ja kinnitab vastavalt ülesandele pagasi ja saadetised täidab vastavalt ülesandele pagasi ja saadetise veo dokumendid	Mitteeristav hindamine

Mooduli jagunemine

Pagasi ja saadetiste vedu Auditoorne õpe 14 Iseseisev õpe 60 Praktiline töö 4	Alateemad	Seos õpiväljundiga järgib pagasi- ja saadetiste veo nõudeid laeb ja kinnitab pagasi nõuetekohaselt täidab pagasi- ja saadetiste veo dokumente
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	

Õppemeetodid	loeng, arutelu, e-õpe, rühmatöö, praktiline töö, iseseisev töö, õpimapi koostamine
Hindamismeetodid	Iseseisev töö: Vastavalt ülesandele koostab kirjaliku esitluse pagasi/saadetise veo reeglite kohta Praktiline ülesanne: kirjeldab pakendi tähistus, laeb ja kinnitab pagasi//saadetise Iseseisev töö: Vastavalt ülesandele täidab pagasi/saadetise dokumentatsiooni
Lõimitud teemad	
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb mooduli alateemade hinnetest, milles lähtutakse kujundava hindamise põhimõtetest
sh lävend	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel
Õppematerjalid	Õpetja poolt koostatud materjalid

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Praktika	5	Priit Taklaja, Priit Taklaja, Kristjan Leesmäe, Mikk Maaten, Jaan Mätas, Triinu Tints, Elari Ibrus, Kersti Rätsep
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad õppevõlad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õppija täidab töökeskkonnas juhendaja juhendamisel õppekava õpieesmärkidele vastavaid töö- ja õppeülesandeid, kinnistab teoreetilisi teadmisi ja täiendab praktilisi oskusi ning kujundab hoiakuid		
Auditoorne õpe		Iseseisev õpe	Praktika
8 tundi		10 tundi	112 tundi

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. näeb ja ennetab ohte, orienteerub erinevates liiklusolukordades ja teeb optimaalseid otsuseid riskide vältimiseks	<p>Praktika käigus täidab õppija järgmisi tööülesandeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppesõit sõitjatega ja ilma • Sõiduki igapäevane hooldamine • Pakendite käsitlemine pagasi ja saadetiste veo korral • Klientidega suhtlemine ja nende ohutuse tagamine sõidu ajal • Sõiduplaanide lugemine ja täitmine • Kassaaparaadi kasutamine ja sõidupiletite tariifide järgimine, sh sõidusoodustused • Optimaalse marsruudi valimine ja määramine juhuvedudel • Side- ja navigatsiooniseadmete kasutamine • Sõidumeeriku kasutamine • Turvavarustuse kasutamine <p>vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib tööalases tegevuses töökultuuri nõudeid</p> <p>täidab vastavalt praktikajuhendile praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtud tööülesandeid koostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab dokumendid</p>	Mitteeristav hindamine

	elektrooniliselt korrektses eesti keeles	
2. valdab kaitsliku sõiduviisi ja ohutuid sõiduvõtteid tagades sõidu turvalisuse nii endale kui teistele liiklejatele	<p>Praktika käigus täidab õppija järgmisi tööülesandeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppesõit sõitjatega ja ilma • Sõiduki igapäevane hooldamine • Pakendite käsitlemine pagasi ja saadetiste veo korral • Klientidega suhtlemine ja nende ohutuse tagamine sõidu ajal • Sõiduplaanide lugemine ja täitmine • Kassaaparaadi kasutamine ja sõidupiletite tariifide järgimine, sh sõidusoodustused • Optimaalse marsruudi valimine ja määramine juhuvedudel • Side- ja navigatsiooniseadmete kasutamine • Sõidumeeriku kasutamine • Turvavarustuse kasutamine <p>vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib töölases tegevuses töökultuuri nõudeid</p> <p>täidab vastavalt praktikajuhendile praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtud tööülesandeid koostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab dokumendid elektrooniliselt korrektses eesti keeles</p>	Mitteeristav hindamine
3. suhtub teistesse liiklejatesse ja klientidesse lugupidavalt	<p>Praktika käigus täidab õppija järgmisi tööülesandeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppesõit sõitjatega ja ilma • Sõiduki igapäevane hooldamine • Pakendite käsitlemine pagasi ja saadetiste veo korral • Klientidega suhtlemine ja nende ohutuse tagamine sõidu ajal • Sõiduplaanide lugemine ja täitmine • Kassaaparaadi kasutamine ja sõidupiletite 	Mitteeristav hindamine

	<p>tariifide järgimine, sh sõidusoodustused</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optimaalse marsruudi valimine ja määramine juhuvedudel • Side- ja navigatsiooniseadmete kasutamine • Sõidumeeriku kasutamine • Turvavarustuse kasutamine <p>vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib tööalases tegevuses töökultuuri nõudeid</p> <p>täidab vastavalt praktikajuhendile praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtud tööülesandeid koostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab dokumendid elektrooniliselt korrektses eesti keeles</p>	
<p>4. töötab juhendamisel transpordiettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid</p>	<p>Praktika käigus täidab õppija järgmisi tööülesandeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppesõit sõitjatega ja ilma • Sõiduki igapäevane hooldamine • Pakendite käsitlemine pagasi ja saadetiste veo korral • Klientidega suhtlemine ja nende ohutuse tagamine sõidu ajal • Sõiduplaanide lugemine ja täitmine • Kassaaparaadi kasutamine ja sõidupiletite tariifide järgimine, sh sõidusoodustused • Optimaalse marsruudi valimine ja määramine juhuvedudel • Side- ja navigatsiooniseadmete kasutamine • Sõidumeeriku kasutamine • Turvavarustuse kasutamine <p>vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib tööalases tegevuses töökultuuri nõudeid</p> <p>täidab vastavalt praktikajuhendile praktikapäeviku,</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<p>kus kirjeldab praktika käigus tehtud tööülesandeid koostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab dokumendid elektrooniliselt korrektses eesti keeles</p>	
<p>5. arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust</p>	<p>Praktika käigus täidab õppija järgmisi tööülesandeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppesõit sõitjatega ja ilma • Sõiduki igapäevane hooldamine • Pakendite käsitlemine pagasi ja saadetiste veo korral • Klientidega suhtlemine ja nende ohutuse tagamine sõidu ajal • Sõiduplaanide lugemine ja täitmine • Kassaaparaadi kasutamine ja sõidupiletite tariifide järgimine, sh sõidusoodustused • Optimaalse marsruudi valimine ja määramine juhuvedudel • Side- ja navigatsiooniseadmete kasutamine • Sõidumeeriku kasutamine • Turvavarustuse kasutamine <p>vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib tööalases tegevuses töökultuuri nõudeid</p> <p>täidab vastavalt praktikajuhendile praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtud tööülesandeid koostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab dokumendid elektrooniliselt korrektses eesti keeles</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>
<p>6. analüüsib ennast tööalaselt ning dokumenteerib tehtud tööd nõuetekohaselt</p>	<p>Praktika käigus täidab õppija järgmisi tööülesandeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppesõit sõitjatega ja ilma • Sõiduki igapäevane hooldamine • Pakendite käsitlemine pagasi ja saadetiste veo korral 	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Klientidega suhtlemine ja nende ohutuse tagamine sõidu ajal • Sõiduplaanide lugemine ja täitmine • Kassaaparaadi kasutamine ja sõidupiletite tariifide järgimine, sh sõidusoodustused • Optimaalse marsruudi valimine ja määramine juhuvedudel • Side- ja navigatsiooniseadmete kasutamine • Sõidumeeriku kasutamine • Turvavarustuse kasutamine <p>vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib töölases tegevuses töökultuuri nõudeid</p> <p>täidab vastavalt praktikajuhendile praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtud tööülesandeid koostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab dokumendid elektrooniliselt korrektses eesti keeles</p>	
<p>7. praktika lõppedes koostab praktikaaruande ja esitleb koolis</p>	<p>Praktika käigus täidab õppija järgmisi tööülesandeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppesõit sõitjatega ja ilma • Sõiduki igapäevane hooldamine • Pakendite käsitlemine pagasi ja saadetiste veo korral • Klientidega suhtlemine ja nende ohutuse tagamine sõidu ajal • Sõiduplaanide lugemine ja täitmine • Kassaaparaadi kasutamine ja sõidupiletite tariifide järgimine, sh sõidusoodustused • Optimaalse marsruudi valimine ja määramine juhuvedudel • Side- ja navigatsiooniseadmete kasutamine • Sõidumeeriku kasutamine • Turvavarustuse kasutamine 	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<p>vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib tööalases tegevuses töökultuuri nõudeid</p> <p>täidab vastavalt praktikajuhendile praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtud tööülesandeid koostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab dokumendid elektrooniliselt korrektses eesti keeles</p>	
--	---	--

Mooduli jagunemine

<p>Praktika</p> <p>Auditoorne õpe 8 Iseseisev õpe 10 Praktika 112</p>	<p>Alateemad</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <p>näeb ja ennetab ohte, orienteerub erinevates liiklusolukordades ja teeb optimaalseid otsuseid riskide vältimiseks valdab kaitsliku sõiduviisi ja ohutuid sõiduvõtteid tagades sõidu turvalisuse nii endale kui teistele liiklejatele suhtub teistesse liiklejatesse ja klientidesse lugupidavalt töötab juhendamisel transpordiettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust analüüsib ennast tööalasel</p>
--	-------------------------	--

		ning dokumenteerib tehtud tööd nõuetekohaselt praktika lõppedes koostab praktikaaruande ja esitleb koolis
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	

Õppemeetodid	iseseisev töö, praktiline töö
Hindamismeetodid	vastutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib tööalases tegevuses töökultuuri nõudeid
Lõimitud teemad	
Mooduli hindamine	Mitmeeristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamise eelduseks on 90% praktikamahu läbimine Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb ettevõttepoolse praktikajuhendaja ja koolipoolse praktikajuhendaja hinnetest, milles lähtutakse kujundava hindamise põhimõtetest.
sh lävend	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel
Õppematerjalid	

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Sõiduki ehitus ja käsitlemine	3	Mikk Maaten, Priit Taklaja, Kristjan Leesmäe, Mikk Maaten, Jaan Mätas, Triinu Tints, Elari Ibrus, Kersti Rätsep
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õppija teab veoautode/busside ehitust, käsitlemist, tehniliste rikete põhjuseid ja nende mõju liiklusohutusele ning keskkonnale		
Auditoorne õpe		Iseseisev õpe	Praktiline töö
22 tundi		50 tundi	6 tundi

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. tunneb sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile esitatavaid nõudeid ning tehnoulevaatuse läbiviimise korda	<p>selgitab sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile kehtestatud nõudeid</p> <p>selgitab tehnoulevaatuse läbiviimise korda</p> <p>selgitab ülesande alusel sõiduki mootorite liigitust, ehitust ja tööpõhimõtet</p> <p>selgitab teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust</p> <p>selgitab ülesande alusel sõiduki jõuülekande ehitust ja tööpõhimõtet</p> <p>selgitab ülesande alusel veermiku ja juhtimisseadmete ehitust ja tööpõhimõtet</p> <p>selgitab ülesande alusel sõiduki elektriseadmete, jahutus ja ventilatsiooniseadmete ja mugavusvarustuse ehitust ja tööpõhimõtet</p> <p>selgitab ülesande alusel põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid</p> <p>selgitab ülesande alusel rikete ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning kõrvaldamise viise</p> <p>teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust kasutades ohutuid ja keskkonda säästvaid töövõtteid</p> <p>teeb vastavalt ülesandele lihtsamaid remonditöid järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid</p> <p>kirjeldab ohutu sõiduviisi ja säästliku sõiduviisi</p>	Mitteeristav hindamine

	<p>olemust ning ühisosa kirjeldab ülesande alusel bussi mõju keskkonnale selgitab ülesande alusel sõiduki keskkonnamõjude vähendamise võimalusi</p>	
<p>2. tunneb sõiduki üldehitust, lisaseadmeid ja tööpõhimõtteid ning kasutab neid oma töös</p>	<p>selgitab sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile kehtestatud nõudeid selgitab tehnoulevaatuse läbiviimise korda selgitab ülesande alusel sõiduki mootorite liigitust, ehitust ja tööpõhimõtet selgitab teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust selgitab ülesande alusel sõiduki jõuülekande ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel veermiku ja juhtimisseadmete ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel sõiduki elektriseadmete, jahutus ja ventilatsiooniseadmete ja mugavusvarustuse ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid selgitab ülesande alusel rikete ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning kõrvaldamise viise teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust kasutades ohutuid ja keskkonda säästvaid töövõtteid teeb vastavalt ülesandele lihtsamaid remonditöid järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid kirjeldab ohutu sõiduviisi ja säästliku sõiduviisi olemust ning ühisosa kirjeldab ülesande alusel bussi mõju keskkonnale selgitab ülesande alusel sõiduki keskkonnamõjude vähendamise võimalusi</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>
<p>3. eristab sõiduki põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, tunneb nende ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning teab nende kõrvaldamise viise</p>	<p>selgitab sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile kehtestatud nõudeid selgitab tehnoulevaatuse läbiviimise korda selgitab ülesande alusel sõiduki mootorite liigitust,</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<p>ehitust ja tööpõhimõtet selgitab teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust selgitab ülesande alusel sõiduki jõuülekande ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel veermiku ja juhtimisseadmete ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel sõiduki elektriseadmete, jahutus ja ventilatsiooniseadmete ja mugavusvarustuse ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid selgitab ülesande alusel rikete ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning kõrvaldamise viise teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust kasutades ohutuid ja keskkonda säästvaid töövõtteid teeb vastavalt ülesandele lihtsamaid remonditöid järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid kirjeldab ohutu sõiduviisi ja säästliku sõiduviisi olemust ning ühisosa kirjeldab ülesande alusel bussi mõju keskkonnale selgitab ülesande alusel sõiduki keskkonnamõjude vähendamise võimalusi</p>	
<p>4. teeb sõiduki juures lihtsamaid remonditöid ja valdab ohutuid töövõtteid</p>	<p>selgitab sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile kehtestatud nõudeid selgitab tehnoulevaatuse läbiviimise korda selgitab ülesande alusel sõiduki mootorite liigitust, ehitust ja tööpõhimõtet selgitab teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust selgitab ülesande alusel sõiduki jõuülekande ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel veermiku ja juhtimisseadmete ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel sõiduki elektriseadmete,</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<p>jahutus ja ventilatsiooniseadmete ja mugavusvarustuse ehitust ja tööpõhimõtet selgitab ülesande alusel põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid</p> <p>selgitab ülesande alusel rikete ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning kõrvaldamise viise</p> <p>teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust kasutades ohutuid ja keskkonda säästvaid töövõtteid</p> <p>teeb vastavalt ülesandele lihtsamaid remonditöid järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid kirjeldab ohutu sõiduviisi ja säästliku sõiduviisi olemust ning ühisosa</p> <p>kirjeldab ülesande alusel bussi mõju keskkonnale selgitab ülesande alusel sõiduki keskkonnamõjude vähendamise võimalusi</p>	
<p>5. tunneb keskkonnakaitsega seonduvaid nõudeid ja rakendab sõiduki kasutamisel looduskeskkonda säästvaid meetmeid</p>	<p>selgitab sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile kehtestatud nõudeid</p> <p>selgitab tehnoulevaatuse läbiviimise korda</p> <p>selgitab ülesande alusel sõiduki mootorite liigitust, ehitust ja tööpõhimõtet</p> <p>selgitab teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust</p> <p>selgitab ülesande alusel sõiduki jõuülekanne ehitust ja tööpõhimõtet</p> <p>selgitab ülesande alusel veermiku ja juhtimisseadmete ehitust ja tööpõhimõtet</p> <p>selgitab ülesande alusel sõiduki elektriseadmete, jahutus ja ventilatsiooniseadmete ja mugavusvarustuse ehitust ja tööpõhimõtet</p> <p>selgitab ülesande alusel põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid</p> <p>selgitab ülesande alusel rikete ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning kõrvaldamise viise</p> <p>teeb vastavalt ülesandele sõiduki igapäevahooldust</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	kasutades ohutuid ja keskkonda säästvaid töövõtteid teeb vastavalt ülesandele lihtsamaid remonditöid järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid kirjeldab ohutu sõiduviisi ja säästliku sõiduviisi olemust ning ühisosa kirjeldab ülesande alusel bussi mõju keskkonnale selgitab ülesande alusel sõiduki keskkonnamõjude vähendamise võimalusi	
--	--	--

Mooduli jagunemine		
<p>Sõiduki ehitus ja käsitlemine</p> <p>Auditoorne õpe 22 Iseseisev õpe 50 Praktiline töö 6</p>	<p>Alateemad</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <p>tunneb sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile esitatavaid nõudeid ning tehnoloogiate läbiviimise korda tunneb sõiduki üldehitust, lisaseadmeid ja tööpõhimõtteid ning kasutab neid oma töös eristab sõiduki põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, tunneb nende ohtlikkuse astet ja käitumist nende ilmnemisel ning teab nende kõrvaldamise viise teeb sõiduki juures lihtsamaid remonditöid ja valdab ohutuid töövõtteid tunneb keskkonnakaitsega seonduvaid nõudeid ja rakendab sõiduki kasutamisel looduskeskkonda säästvaid</p>

		meetmeid
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamisülesanded sooritatud lävendi tasemel	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Valikvastustega test on sooritatud ja õigete vastuste osakaal on vähemalt 70% On sooritatud positiivselt vähemalt üks praktiline ülesanne	

Õppemeetodid	loeng, arutelu, e-õpe, rühmatöö, praktiline töö, iseseisev töö, õpimapi koostamine	
Hindamismeetodid	<p>Iseseisev töö: Kirjeldab tehnöülevaatuse eeskirja alusel mida ja miks kontrollitakse tehnöülevaatusel.</p> <p>Teoreetiliste teadmiste kontroll: sõidukite üldehitus ja tööpõhimõtted</p> <p>Iseseisev töö: Tehnoseisundi nõuetestvälja tuua vigade ohtlikus ja kõrvaldamise võimalikus teel</p> <p>Teoreetiliste teadmiste kontroll: igapäevahooldus</p> <p>Iseseisev töö: Koostab esitluse erinevate heitmenormide nõuete kohta (Euro4, Euro5, Euro6)</p>	
Lõimitud teemad		
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine	
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb mooduli alateemade hinnetest, milles lähtutakse kujundava hindamise põhimõtetest	
sh lävend	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
Õppematerjalid	<p>Õpetajate koostatud materjalid Moodle keskkonnas</p> <p>Henn Kullerkupp, Bussi õppematerjal</p> <p>Erinevate automarkide juhendid ja õppematerjalid</p> <p>Mootorsõidukite tehnonõuded https://www.riigiteataja.ee/akt/119102016005?leiaKehtiv</p>	

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Sõitjateveo korraldus	7	Priit Taklaja, Priit Taklaja, Kristjan Leesmäe, Mikk Maaten, Jaan Mätas, Triinu Tints, Elari Ibrus, Kersti Rätsep
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õppija omandab bussiliiniveo ja -juhuveo ning oma kulul tehtava veoga seonduvad teadmised ja oskused		
Auditoorne õpe		Iseseisev õpe	Praktiline töö
38 tundi		132 tundi	12 tundi

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. järgib bussijuhi kutse-eeskirja ja häid töötavasid	<p>kirjeldab bussijuhi kutse-eeskirja ja häid töötavasid ning järgib neid erialases töös</p> <p>teab omal kulul sõitjateveo sertifikaadi andmise ja kasutamise korda</p> <p>teab tegevusloa väljastamise korda, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korda</p> <p>teab töö-, sõidu- ja puhkeaja norme</p> <p>koostab marsruudi arvestades töö- ja puhkeaja norme</p> <p>selgitab ülesande alusel bussijuhi õigusi, kohustusi ning vastutust</p> <p>selgitab ülesande alusel sõitja õigusi, kohustusi ning vastutust</p> <p>selgitab töö- ja puhkeajaga reguleerivate õigusaktide sisu</p> <p>kasutab vastavalt ülesandele analoog- ja digitaalset sõidumeerikut</p> <p>teab hea klienditeeninduse tava ja järgib seda töösituatsioonides</p> <p>lahendab paindlikult ja konfliktivabalt sõitjate põhjendamatud soovid ja nõudmised</p> <p>kirjeldab erivajadusega sõitjate teenindamist</p>	Mitteeristav hindamine
2. järgib sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte	<p>kirjeldab bussijuhi kutse-eeskirja ja häid töötavasid ning järgib neid erialases töös</p> <p>teab omal kulul sõitjateveo sertifikaadi andmise ja</p>	Mitteeristav hindamine

	<p>kasutamise korda teab tegevusloa väljastamise korda, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korda teab töö-, sõidu- ja puhkeaja norme koostab marsruudi arvestades töö- ja puhkeaja norme selgitab ülesande alusel bussijuhi õigusi, kohustusi ning vastutust selgitab ülesande alusel sõitja õigusi, kohustusi ning vastutust selgitab töö- ja puhkeaega reguleerivate õigusaktide sisu kasutab vastavalt ülesandele analoog- ja digitaalset sõidumeerikut teab hea klienditeeninduse tava ja järgib seda töösituatsioonides lahendab paindlikult ja konfliktivabalt sõitjate põhjendamatud soovid ja nõudmised kirjeldab erivajadusega sõitjate teenindamist</p>	
<p>3. koostab sõitjateveo tegemiseks vajalikke dokumente, k.a. veomarsruute, arvestades bussijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja norme</p>	<p>kirjeldab bussijuhi kutse-eeskirja ja häid töötavasid ning järgib neid erialases töös teab omal kulul sõitjateveo sertifikaadi andmise ja kasutamise korda teab tegevusloa väljastamise korda, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korda teab töö-, sõidu- ja puhkeaja norme koostab marsruudi arvestades töö- ja puhkeaja norme selgitab ülesande alusel bussijuhi õigusi, kohustusi ning vastutust selgitab ülesande alusel sõitja õigusi, kohustusi ning vastutust selgitab töö- ja puhkeaega reguleerivate õigusaktide sisu kasutab vastavalt ülesandele analoog- ja digitaalset sõidumeerikut teab hea klienditeeninduse tava ja järgib seda</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<p>töösituatsioonides lahendab paindlikult ja konfliktivabalt sõitjate põhjendamatud soovid ja nõudmised kirjeldab erivajadusega sõitjate teenindamist</p>	
<p>4. teab vedaja, bussijuhi ja sõitjate õigusi, kohustusi ning vastutust</p>	<p>kirjeldab bussijuhi kutse-eetikat ja häid töötavasid ning järgib neid erialases töös teab omal kulul sõitjateveo sertifikaadi andmise ja kasutamise korda teab tegevusloa väljastamise korda, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korda teab töö-, sõidu- ja puhkeaja norme koostab marsruudi arvestades töö- ja puhkeaja norme selgitab ülesande alusel bussijuhi õigusi, kohustusi ning vastutust selgitab ülesande alusel sõitja õigusi, kohustusi ning vastutust selgitab töö- ja puhkeajaga reguleerivate õigusaktide sisu kasutab vastavalt ülesandele analoog- ja digitaalset sõidumeerikut teab hea klienditeeninduse tava ja järgib seda töösituatsioonides lahendab paindlikult ja konfliktivabalt sõitjate põhjendamatud soovid ja nõudmised kirjeldab erivajadusega sõitjate teenindamist</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>
<p>5. kasutab analoog- ja digitaalset sõidumeerikut</p>	<p>kirjeldab bussijuhi kutse-eetikat ja häid töötavasid ning järgib neid erialases töös teab omal kulul sõitjateveo sertifikaadi andmise ja kasutamise korda teab tegevusloa väljastamise korda, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korda teab töö-, sõidu- ja puhkeaja norme koostab marsruudi arvestades töö- ja puhkeaja norme selgitab ülesande alusel bussijuhi õigusi, kohustusi ning vastutust</p>	<p>Mitteeristav hindamine</p>

	<p>selgitab ülesande alusel sõitja õigusi, kohustusi ning vastutust</p> <p>selgitab töö- ja puhkeaega reguleerivate õigusaktide sisu</p> <p>kasutab vastavalt ülesandele analoog- ja digitaalset sõidumeerikut</p> <p>teab hea klienditeeninduse tava ja järgib seda töösituatsioonides</p> <p>lahendab paindlikult ja konfliktivabalt sõitjate põhjendamatud soovid ja nõudmised</p> <p>kirjeldab erivajadusega sõitjate teenindamist</p>	
--	--	--

Mooduli jagunemine		
<p>Sissejuhatus erialasse</p> <p>Auditoorne õpe 8</p> <p>Iseseisev õpe 18</p>	<p>Alateemad</p> <p>Kooli sisekorraeskiri, õppekorralduseeskiri, õppekava, praktikakorraldus</p> <p>Kooli õppeinfosüsteemi kasutamine ja suhtluskanalid</p> <p>Autojuhi ja kutselise autojuhi erisused</p> <p>Ametikoolitus ja täiendkoolitus</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <p>järgib bussijuhi kutse-eetikat ja häid töötavasid</p>
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	
<p>Sõitjateveo korraldus</p> <p>Auditoorne õpe 12</p> <p>Iseseisev õpe 40</p>	<p>Alateemad</p> <p>Reisijate vedu reguleerivad õigusaktid</p> <p>Veoturul tegutsemise tingimused</p> <p>Veo liigid ja veolepingud</p>	<p>Seos õpiväljundiga</p> <p>järgib sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte</p> <p>koostab sõitjateveo tegemiseks vajalikke dokumente, k.a. veomarsruute, arvestades bussijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja norme</p> <p>teab vedaja, bussijuhi ja sõitjate õigusi, kohustusi ning vastutust</p>
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde	hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel	

kujunemine	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Teoreetiliste teadmiste test on sooritatud ja õigete vastuste osakaal on vähemalt 70%
Töö- ja puhkeae Auditoorne õpe 12 Iseseisev õpe 54 Praktiline töö 12	<p>Alateemad Autojuhi töö-, sõidu- ja puhkeae Sõidumeerikute kasutamine</p> <p>Seos õpiväljundiga koostab sõitjateveo tegemiseks vajalikke dokumente, k.a. veomarsruute, arvestades bussijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja norme kasutab analoog- ja digitaalset sõidumeerikut</p>
Hindamine	Mitteeristav hindamine
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Teoreetiliste teadmiste test on sooritatud ja õigete vastuste osakaal on vähemalt 70% Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel
Vedaja vastutus Auditoorne õpe 6 Iseseisev õpe 20	<p>Alateemad Õigusaktide tõlgendamise põhimõtted. Autojuhi õigused ja vastutus Liiklusseaduse mõistes. Autojuhi õigused ja vastutus Autoveoseaduse mõistes. Politseiametniku poolt liiklusjärelvalve käigus sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrollimise ulatus ja kord. Autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvad nõuded.</p> <p>Seos õpiväljundiga teab vedaja, bussijuhi ja sõitjate õigusi, kohustusi ning vastutust</p>
Iseseisev töö	Iseseisev töö õppematerjalidega
Hindamine	Mitteeristav hindamine
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamisülesanne on sooritatud lävendi tasemel
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanne on sooritatud lävendi tasemel

Õppemeetodid	loeng, arutelu, e-õpe, rühmatöö, praktiline töö, iseseisev töö, õpimapi koostamine
Hindamismeetodid	Iseseisev töö: Vastavalt ülesandel koostab kirjaliku tegevusplaani sõitjateveo teenuse osutamise dokumentatsiooni asjaajamise käigu kohta Iseseisev töö: Vastavalt ülesandele koostada marsruut jälgides töö- ja puhkeaja nõudeid Iseseisev töö: Kirjutab seadustest lähtuvalt reisija käitumisjuhendi Analoog- ja digitaalse meeriku kasutamine vastavalt ülesandele Iseseisev töö: Kirjeldab erivajadusega sõitja teenindamist

Lõimitud teemad	
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb mooduli alateemade hinnetest, milles lähtutakse kujundava hindamise põhimõtetest
sh lävend	“A” saamise tingimus: Hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemel
Õppematerjalid	<p>Ühistranspordiseadus https://www.riigiteataja.ee/akt/128062012017</p> <p>Liiklusseaduse Autojuhtide töö- ja puhkeaja sätted</p> <p>Võlaõigusseaduse reisijateveo lepingu sätted</p> <p>Muud transpordialased seadusandlikud aktid http://www.autoettevoteteliit.ee/?id=8&keel=ee</p> <p>https://www.ti.ee/fileadmin/user_upload/Soidukijuhi_kasiraamat.pdf</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Õpitee ja töö muutuv keskkonnas IV tase (sessioonõpe)	5	Jaan Mätas, Priit Taklaja, Kristjan Leesmäe, Mikk Maaten, Jaan Mätas, Triinu Tints, Elari Ibrus, Kersti Rätsep
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpilane kujundab oma tööalast karjääri ja arendab eneseteadlikkust tänapäevases muutuv keskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest		
Auditoorne õpe		Iseseisev õpe	
22 tundi		108 tundi	

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. 1. Õpilane kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid	Õpiväljundite 1 kuni 4 hindamiskriteeriumides märgitud tegevuste hindamine teoreetiliste, praktiliste ja iseseisvate tegevuste kaudu täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav	Mitteeristav hindamine
2. 2. Õpilane mõistab ühiskonna toimimist, töödaja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi	Õpiväljundite 1 kuni 4 hindamiskriteeriumides märgitud tegevuste hindamine teoreetiliste, praktiliste ja iseseisvate tegevuste kaudu täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav	Mitteeristav hindamine
3. 3. Õpilane kavandab omapoolse panuse enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses	Õpiväljundite 1 kuni 4 hindamiskriteeriumides märgitud tegevuste hindamine teoreetiliste, praktiliste ja iseseisvate tegevuste kaudu täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav	Mitteeristav hindamine
4. 4. Õpilane mõistab oma vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama	Õpiväljundite 1 kuni 4 hindamiskriteeriumides märgitud tegevuste hindamine teoreetiliste, praktiliste ja iseseisvate tegevuste kaudu	Mitteeristav hindamine

	täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist. Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav	
--	--	--

Mooduli jagunemine		
Klienditeenindus Auditoorne õpe 4 Iseseisev õpe 9	Alateemad <ul style="list-style-type: none"> • suhtlemise olemus ja -stiilid, kiitmine, kriitika, temperament • üldtunnustatud käitumistavad erinevates suhtlemissituatsioonides • käitumine, mõtted, tunded, tajud, hoiakud, motiivid • erinevad suhtlemisvahendid, verbaalne suhtlus, kehakeel • head tavad telefoni-ja internetisuhtlusel, teeninduskvaliteet • meeskonnatöö põhimõtted, kuulamine, argumenteerimine • müügisuhtlus, konfliktid, kaebuste lahendamine, seadusandlus 	Seos õpiväljundiga 2. Õpilane mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi 4. Õpilane mõistab oma vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama
Iseseisev töö	Iseseisev töö õppematerjaliga	
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamine toimub kogu õppeprotsessi vältel. Kokkuvõtva hinde saamiseks tuleb täita kõik ettenähtud tööd	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hinde „Arvestatud“ saamiseks, on õppija saavutanud mooduli õpiväljundid 1-4 ettenähtud tasemel, sh täitnud kõik hindamise aluseks olevad nõuded	
Majandus ja ettevõtlus Auditoorne õpe 8 Iseseisev õpe 70	Alateemad <ul style="list-style-type: none"> • sissejuhatus majandusse, majandussüsteemid, riigi roll majanduses, e-riik • ettevõtlusvormid, äriühing, mittetulundusühing, füüsilisest isikust ettevõtja • äriidee, SWOT mudel, Osterwalder'i mudel, PEST mudel • ettevõtte loomise etapid, elutsüklid ja juhtimine, litsentsid, kasulik mudel, patent • ettevõtja ja palgatöötaja erinevused, ettevõtlusega kaasnevad hüved ja väljakutsed • vajadused ja ressursid, isiklikud majanduslikud vajadused ja otsused, piiratud ressursid • eelarve, finantsasutuste teenused, nendega kaasnevad võimalused ja kohustused • maksusüsteem, maksud ja nende olemus, otsesed ja kaudsed maksud, palgasüsteem • keskkonناسäästlik tootmine, vastutustundlik ettevõtlus, hea tava, e-kaubandus • turunduse põhialused ja meetmestik • segmenteerimine, sihtgrupp • turg, pakkumine ja nõudlus, turu tasakaal, hinnakujundus, väärtuskett • konkurents, turunduseesmärgid, turuanalüüs 	Seos õpiväljundiga 1. Õpilane kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid 2. Õpilane mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi 3. Õpilane kavandab omapoolse panuse enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises,

	<ul style="list-style-type: none"> • toote/teenuse turundamine, turundusplaan, müügiproгноос • bränding, kaubamärk, ärinimi • missioon, visioon, eesmärk, strateegia • turunduskanalid, reklaamiseadus, isiklik müük, sotsiaalmeedia • projekti mudel, planeerimine, elluviimine, muudatuste sisseviimine, kontroll • SMART mudel, eesmärgid, töömaht, virtuaalne meeskond • projektide liigid, tööde planeerimine, riskide käsitlemine, juhtimine, projekti lõpetamine, hindamine • aktsiad, investeerimine, lisarahastuse võimalused, toetusprojektid • tulu, kulu, püsiv- ja muutuvkulud, kasum ja käive • majandusarvestuse põhimõtted, õigusaktid 	sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses 4. Õpilane mõistab oma vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamine toimub kogu õppeprotsessi vältel. Kokkuvõtva hinde saamiseks tuleb täita kõik ettenähtud tööd	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hinde „Arvestatud“ saamiseks, on õppija saavutanud mooduli õpiväljundid 1-4 ettenähtud tasemel, sh täitnud kõik hindamise aluseks olevad nõuded	
Transpordi ökonomika Auditoorne õpe 4 Iseseisev õpe 9	Alateemad Transpordi ökonomika Veo hind ja omahind	Seos õpiväljundiga 2. Õpilane mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi 3. Õpilane kavandab omapoolse panuse enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses
Iseseisev töö	Iseseisev töö õppematerjaliga	
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamine toimub kogu õppeprotsessi vältel. Kokkuvõtva hinde saamiseks tuleb täita kõik ettenähtud tööd	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hinde „Arvestatud“ saamiseks, on õppija saavutanud mooduli õpiväljundid 1-4 ettenähtud tasemel, sh täitnud kõik hindamise aluseks olevad nõuded	
Tööõigus ja töökeskkond Auditoorne õpe 6 Iseseisev õpe 20	Alateemad • õigussüsteem, tööseadusandlus ja seda reguleerivad õigusaktid • tööleping, töövõtuleping, käsundusleping, kollektiivleping	Seos õpiväljundiga 1. Õpilane kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke,

	<ul style="list-style-type: none"> • töötaja/tööandja õigused ja kohustused, vastutus, tööinspektsioon • volitus, teovõime, õigusvõime • töövaidluste kord ja regulatsioonid, kohtuotsused • töökeskkond, töötaja ja tööandja õigused, vastutus, isikukaitsevahendite olulisus • töötervishoid, tööohutus, ohutegurid ja nende vähendamise meetmed, riskianalüüs • tööõnnetustega seotud õigused ja kohustused, riigi toetus ja abi • tule- ja elektriohutus, tulekahju ennetamine, tegutsemine tulekahju puhkemisel 	<p>sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid</p> <p>2. Õpilane mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi</p> <p>3. Õpilane kavandab omapoolse panuse enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses</p> <p>4. Õpilane mõistab oma vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama</p>
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamine toimub kogu õppeprotsessi vältel. Kokkuvõtva hinde saamiseks tuleb täita kõik ettenähtud tööd	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Hinde „Arvestatud“ saamiseks, on õppija saavutanud mooduli õpiväljundid 1-4 ettenähtud tasemel, sh täitnud kõik hindamise aluseks olevad nõuded	

Õppemeetodid	Analüüsid, arutelud, võrdlused, esitlused, praktilised harjutused, situatsioonülesannete lahendamine, meeskonnatöö	
Hindamismeetodid	<ul style="list-style-type: none"> - õpimapp, mis sisaldab kõiki õppetöö jooksul antud iseseisvaid töid - praktiliste tööde tegemine õppetöö jooksul - lõputest 	
Lõimitud teemad		
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine	
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinde „Arvestatud“ saamiseks, on õppija saavutanud mooduli õpiväljundid 1-4 ettenähtud tasemel, sh täitnud kõik hindamise aluseks olevad nõuded	
sh lävend	“A” saamise tingimus: Hinde „Arvestatud“ saamiseks, on õppija saavutanud mooduli õpiväljundid 1-4 ettenähtud tasemel, sh täitnud kõik hindamise aluseks olevad nõuded	
Õppematerjalid	☐ Majandusõpik gümnaasiumile / [Kirke Altrov, Jaan Aps, Ingrid Ermann ... jt. ; toimetajad Elbe Metsatalu, Kersti Loor ; kujundaja: Kersti Tuhkru]; Junior Achievement Eesti, 2018	

- Ettevõtlusmüüt : miks enamik väikeettevõtteid ei toimi ja kuidas seda muuta / Michael E. Gerber ; [tõlkija Birgit Mills ; sisutoimetaja Peeter Pärtel]; Loogiline, 2019
- Turunduse lõpp : Kuidas oma toode sotsiaalmeedia ja tehisintellekti ajastul inimlikuks muuta / Carlos Gil; Äripäev, 2020
- Ettevõtluse alused : õppematerjal. Koostaja: Tiia Randmaa, Ester Raiend, Riina Rohelaan, Aive Kupp, Jane Mägi; Innove, 2007 <https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/13232>
- Ideest eduka ettevõtte ni : õppematerjal. Koostaja: Rein Sirkel, Kaire Uiboleht, Juhan Teder, Monika Nikitina-Kalamäe; Innove, 2008 <https://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:43426>
- Turunduse alused. I : baasteooria, juhtumikirjelduste (näited) ja ülesannete kogu. Autor: Annika Jaansoo; Innove, 2012 <https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/16185>
- Üheleheküljeline turundusplaan : kuidas kliente võita, rohkem raha teenida ja teiste seast silma paista. Autor: Allan Dib, Tõlkija: Aet Süvari, Toimetaja: Anneli Sihvart; Äripäev, 2020 <https://ellu.keskraamatukogu.ee/book/9789949694334/uhelehekuljeline-turundusplaan>
- Ettevõtlikkusest ettevõtluseni. Autor: Raul Eamets, Raigo Ernits, Heili Haabu, jt; Teadlik Valik SA, 2012
- “Ettevõtlikkusest ettevõtluseni” õpilase töövihik. Autorid: Talvi Järv, Aet Kull, Elbe Metsatalu, jt; Tallinn : Teadlik Valik SA, 2013 <https://koolielu.ee/waramu/view/1-00fc8369-4a5b-4fd8-9271-da0d872060c9>
- Mis toimub ettevõttes? Ettevõtte hindamine ja arendamine : õppematerjal. Koostaja: Merle Varendi, Juhan Teder; Tallinn : Innove 2008 <https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/13763>
- Vajalikke teadmisi ettevõtlusest. E-õpik. Auto: Peedu Zeiger; Tallinn, 2013 <https://ettevotlusope.weebly.com/>
- Ärimudeli generatsioon : käsiraamat visionääridele, mängureeglite muutjatele ja mässajatele. Autor: Alexander Osterwalder, Yves Pigneur, Tõlkija: Riina Vällo, Toimetaja: Aita Nurga, Kujundaja: Alan Smith; Tallinn, 2014 (Inglise keelse raamatu esimesed 100lk on nähtavad siin <https://www.strategyzer.com/books/value-proposition-design>)
- T-Kit käsiraamat. Projektijuhtimine. <https://www.digar.ee/arhiiv/et/download/192258>
- Praktiline projektijuhtimine / Algis Perens ; [kujundaja Külli Tammes] c2019

- Finants- ja maksuarvestus : raamatupidajale, ettevõtjale, ettevõtte juhile / Janek Keskküla ; [eessõna: Margus Tammeraja ; kujundanud Rein Ustaal]; Tallinn, 2019
- Ettevõtte eduraamat : finantsmaailma teejuht nii Unistajale kui ka Tegijale / Krista Teearu ; [toimetanud Tuuli Seinberg ; kujundanud Ergo Sander, illustratsioonid: Anti Veermaa]; Tallinn : Äripäev, c2018
- Saavutuste logiraamat : materjale karjääriõpetuse läbiviimiseks 8.-12. klassides. Koostaja: Alla Eenmaa, Autor: sihtasutus Eesti Kutsehariduse Reform; Innove, 2004 <https://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:9851>
- Unusta kompromissid [Võrguteavik] : räägi läbi nii, nagu sõltuks sellest sinu elu / Chris Voss, Tahl Raz ; tõlkinud Kaia-Leena Pino ; toimetanud Aivar Õepa ; kujundanud Janek Saareoja; Äripäev, 2019
<https://ellu.keskraamatukogu.ee/book/9789949624744/unusta-kompromissid-raagi-labi-nii-nagu-soltuks-sellest-sinu-elu>
- Projektijuhtimise tarkvara
<https://www.microsoft.com/et-ee/microsoft-365/business-insights-ideas/resources/guide-for-project-management> ;
<https://blog.capterra.com/free-open-source-project-management-software/> ;
<https://clickup.com/blog/free-project-management-software/>
- Seadused <https://www.riigiteataja.ee/index.html>
- Erinevad portaalid <https://www.rik.ee/et/ettevotjaportal> ; <https://www.eesti.ee/et/> ; <https://www.eures.ee/et> ;
<https://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeerimine/> ;
<https://www.tootukassa.ee/> ; <https://www.rmp.ee/> ; <https://www.ti.ee/et> ; <http://ametid.rajaleidja.ee/> ; <https://minuraha.ee/> ;
<https://www.emta.ee/et> ; <https://oska.kutsekoda.ee/tulevikutrendid/tootamine/> ;
<https://www.looveesti.ee/arenda-ettevotet/turundus/> ; <https://www.sm.ee/et/tookeskkond-ja-toosuhted> ; <https://www.tooelu.ee/et> ;
<https://haridusportaal.edu.ee/artiklid/karj%C3%A4%C3%A4ri-kujundamine> ;
<https://belbin.ee/artiklid/suhtlemisoskus-muutub-juhile-uha-olulisemaks/> ; <http://www.hkhk.edu.ee/eope/suhtlemine/> ;
<https://www.sekretar.ee/> ; <https://eek-suhtlemistoke.weebly.com/sissejuhatus.html> ; <https://www.google.com/>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	Lõpueksam	0	Priit Taklaja, Priit Taklaja, Kristjan Leesmäe, Mikk Maaten, Jaan Mätas, Triinu Tints, Elari Ibrus, Kersti Rätsep
Nõuded mooduli alustamiseks	On täidetud õppekava maht		
Mooduli eesmärk	Õpilane kordab põhiõpingutes käsitletud teemasid ning valmistub teoreetiliseks ja praktiliseks koolieksamiks		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
1. teoreetiline lõpueksam, põhiõpingutes käsitletud teemade ulatuses	Iseseisev õpe põhiõpingutes käsitletud teemade ulatuses. Valmistub lõpueksamiks. Lahendab valikvastustega testi lävendi tasemel. Valikvastustega testis on küsimuste arv vähemalt 50 Õpilane valib loosi teel eksamipileti. Sooritab praktilise eksami harjutuse lävendi tasemel.	Mitteeristav hindamine
2. praktiline eksam – individuaalne harjutus	Iseseisev õpe põhiõpingutes käsitletud teemade ulatuses. Valmistub lõpueksamiks. Lahendab valikvastustega testi lävendi tasemel. Valikvastustega testis on küsimuste arv vähemalt 50 Õpilane valib loosi teel eksamipileti. Sooritab praktilise eksami harjutuse lävendi tasemel.	Mitteeristav hindamine

Mooduli jagunemine		
Lõpueksam	Alateemad	Seos õpiväljundiga
Hindamine	Mitteeristav hindamine	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hindamise eelduseks valikvastustega testi sooritamine ja praktiliste harjutuste sooritamine.	
sh hindekriteeriumid	“A” saamise tingimus: Valikvastustega test on sooritatud ja õigete vastuste osakaal on vähemalt 70% On sooritatud positiivselt praktiline ülesanne vastavalt lähteülesandele.	

Õppemeetodid	
Hindamise meetodid	
Lõimitud teemad	
Mooduli hindamine	Mitteeristav hindamine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hindamise eelduseks valikvastustega testi sooritamine ja praktiliste harjutuste sooritamine.
sh lüvend	“A” saamise tingimus: Valikvastustega test on sooritatud ja õigete vastuste osakaal on vähemalt 70% On sooritatud positiivselt praktiline ülesanne vastavalt lähteülesandele.
Õppematerjalid	

Saavutatavad kompetentsid

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid							Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas IV tase (sessioonõ pe)
	Erialane võõrkeel	Liiklusõpet us	Lõpueksam	Pagasi- ja saadetiste vedu	Praktika	Sõiduki ehitus ja käsitsemin e	Sõitjateveo korraldus	
Kompetentsid puuduvad								